darovanja

Zagorka Radović

Poklon je najvažnije znati dati i primiti ga. Kad pročitate ostale savete ne zaboravite da budete u kontaktu sa onima u koje imate najviše poverenja

Januar

Jabuka. Slatka, kisela, delišes ili jonatanka. Jabuka beše na početku biblijske priče o grehu, a darovanja jabukom iskupljuju grehe počinjene u neposno vreme novogodišnjih bahanalija i sarmi koje se, ako ne prežive podgrevanja na Sv. Stevana i Sv. Vasilija, na Sv. Jovana ponovo uvijaju. Insistiranje pri darovanju na legendi o Adamu i Evi u kojoj se krije opasnost da se ne prepozna - zmija. Jabuka je rajski plod bez obzira na to kako se epizoda te storije završila za kojeg od aktera. Seme jabuke se odvajkada stavljalo pod uzglavlje mladencima, jabukama uzbranim na mesečini lečila se tuga, u peteljke od jabuka se sa puno sreće gatalo, svatovski pozivari su se po jabuci prepoznavali, naše narodne pesme se „zlate" od jabuka. Najdražima poklanjati uvek i samo jednu jabuku, pre uručivanja proći s njom gornjim delom rukava da dobije glanc, pružiti je u položaju „oči u oči" i sačekati da je onaj kome je namenjena zagrize i osmehne se.

Februar

Nešto u paru. Četrnaestog dana ovog meseca je Sveti Valentin preveden kao Dan zaljubljenih. Zato je izbor poklona pitanje dovitljivosti šta sve „duplo" može da se daruje, šta sve da se upari i udvoje izvede. Kao: zlatne ribice, papige, papuče, minđuše, „Sam svoj majstor" u dve knjige, Seobe I i II deo, jastuk za dvoje, čaj od jasmina, gratinirane palačinke, vikend na snegu, karte za „Violinistu na krovu". Udvoje se mogu igrati tablići i valcer „Na lepom plavom Dunavu". Kad ponestane para i mašte za udvojene poklone snaći se „simpl" darovima koji ništa ne gube ako se časno podele. Na primer: muški i ženski primerak „Hazarskog rečnika", kolekcija klikera, školjki i belutaka. Ako se odlučite za specijalni poklon ove vrste treba samo da iznajmite kasetu sa filmom „Kazablanka" i uživate udvoje sve dok vas ne prene rečenica na kraju: „Možda je ovo početak jednog velikog prijateljstva".

Mart

Nešto između. Između lanjskih snegova i proleća koje ne ostavlja ravnodušnim ni veterane u najboljim godinama, ni one koji već osećaju kako im jesen škripi u kostima, a najmanje one koji će prvi put „načisto odlepiti" u tinejdžerskom uverenju da se nikada neće prizemljiti. Svima njima najlepši je poklon baš to što im se događa - - proleće. No, tu je i Osmi mart koji izlazi iz mode, mada ima još podanika muškog roda a starog kova kojima je to jedina prilika da budu džentlmeni. Purpurne

karanfile u celofanu, zumbule u saksijama i kolonjsku vodu „Pokošeno seno” kupuju tim povodom na poklon još samo ovejani sindikalni referenti na račun kolektiva. Najveće muke zadaju pokloni ženama koje duboko preziru Osmi mart, ali ne praštaju ako im se diskretno ne da na znanje da su ga tog dana ipak zaslužile. „Diskretan” je stručak orhideje, crni biser ili ono što Merilin Monro nikada nije skidala - „Chanel No 5”. Praktičan poklon za takve prilike mora biti nešto između obične namene i neobičnog imena. Kao „magična krpa”.

April

Nešto šašavo. „Aprililili je uzvik po kojem prevareni u martu saznaju da je njihova glupost starija za još jedan mesec” kaže Embrouz G. Birs u „Đavoljem rečniku”, pa se i darovi za ovaj mesec preporučuju iz njegove knjige: „ ...alov (za hvatanje riba je jak i grub, a žene se lakše hvataju fino brušenim kamenjem); drombulje (instrument

koji se svira tako što se čvrsto stegne zubima a rukama pokušava da se ukloni); violina (instrument koji golica ljudske uši); tiganj (sprava za mučenje koje se koriste u kaznenoj instituciji ženskoj kuhinji); sat (sprava koja ublažava čovekove brige za budućnost jer ga podseća da ima vremena); brendi (aperitiv sastavljen od podjednakih delova groma, munje i kajanja); ogledalo (sprava namenjena čovekovom razočaranju)...

Maj

Nešto ekskluzivno kao što su majske ruže. Velika je zabluda, posebno ovde gde ruže baš ne cvetaju, da se cveće poklanja isključivo ženama. Ako su najveći uzgajivači kaktusa i pronalazači novih vrsta lala baš muškarci, nema logike sem predrasude, da se i oni ne bi mogli obradovati ovom poklonu. Sa malo lukavstva (ženskog) svaki cvetni aranžman u buketu, ikebani ili saksiji, može izgledati muškije sa nešto ukrasnog papira u bojama omiljenog tima primaoca, a svakoj (muškoj) sujeti će prijati da hibiskus njemu namenjen krstite jedinstvenim, Njegovim imenom. Šta može još u mesecu kad je mašta neobuzdana da bude ekskluzivni poklon? Povrće na neobičan način, na primer. Složiti buket od rotkvice i mladog luka, prošarati šargarepom, obgrliti zelenom salatom i povezati u mašnu peršunovim lišćem. Poklon ima niz prednosti i jedan nedostatak - može se čuvati samo u sećanju.

Juni

Flaša dobrog pića. Dar ima osobine punog pogotka i univerzalan je skoro kao majske ruže, s tim što ima tradiciju mnogo dužu od gajenja bilo kakvog ukrasnog šiblja u ovim krajevima. Doseže do onih čuvenih zakarpatskih predela gde se cevčila medovina samo tako. Tu naviku su stari Sloveni, navodno u ovčijim mehovima, doneli na ove prostore i kontinuirano je negovali. Za podsećanje: naš mitski junak Marko Kraljević pije i sa Šarcem i sa majkom Jevrosimom. Kod ovog poklona treba izbegavati: litarska

pakovanja, plutane zapušače, domaće rakije (osim iz kazana darodavca), „Džoni Voker” nabavljen ispod tezge. Preporučuju se mali crni „*pinot noir*”, neki od drskih belih kao što je „rajnski rizling” i blagi vršački rozei. Alzaški „*wolberger*”, burgundski „*pere anselme*”, „*Don Perinjon*” i drugi bezobrazluci nisu za ovu priču. I ne uzimajte zdravo za gotovo, ni kad dajete ni kad primate poklon, da je - *in vino veritas*.

Juli

Mobilni telefon. Na kontinentu još mogu da se sretnu ljudi koji idu uspravno ulicama, ne trzaju se na svaki šum, ne izvode smešne pokrete po sopstvenim džepovima, da bi zastali, nagnuli se na jednu stranu, naćulili uši, zinuli, pa počeli da izvikuju „Čujem, čujem bre”. Nemati mobilni na letovanju pitanje je notorne sramote, kao kad bi se na nudističkoj plaži Ade Bojane pojavili u kupaćim gaćama. Ovaj mračni (najčešće crni, a sad su u konkurenciji pastelni, pa i dezenirani) predmet želja dugo je bio statusni i prestižni simbol. Imali su ga samo tipovi u dugim mantilima, lister odelima i oni sa kockastim facama po džipovima. Sad je stigao u ruke širokih narodnih masa, što znači da više nisu potrebne ni debele veze ni puno para da bi se došlo do njega. Dobija se tako što se, kao i za većinu neophodnih stvari, stane u red. Ovaj poklon najsigurnije drži u vezi onog ko daje i onog ko ga prima. Bar dok traju letnje čarolije.

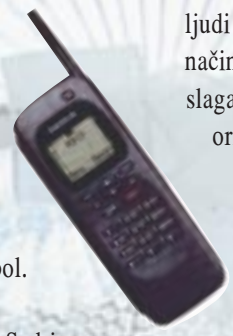

Avgust

Knjiga. Prilikom izbora ovog poklona postoje tri osnovna pravila. Prvo, debljina knjige ne sme da utiče na izbor. Drugo, ne bi smela ni cena. Treće - ni naslov. Šta onda preporučuje knjigu za poklon? „Ono nešto” baš kao i devojku za udaju. „Decama” sledi literatura o „kucama i macama” koju ona izrastu brže no kratke pantalone. Već sa prvim slovima mogu da sriču Zmajevu „Pevaniju”, Andersena i Grima i odmah idu na „Malog princa” i „Toma Sojera”, a kad stignu do Tolkinovih „Hobita” postaju večna deca koja će čitati lektire, klasike i roto-romane, ali će „Gospodar prstenova” uvek dobro doći. Među knjigama koje kao poklon nikad „ne omaše” jesu i: „Znakovi pored puta”, „Rani jadi”, „Jesen srednjeg veka”, „Smrt u Veneciji”, „Majstor i Margarita”, „Ime ruže”, „Knjiga o Blamu”. Sladokusci među darodavcima knjiga naći će način da i „Marfijev zakon” ili „Red vožnje JŽ” učine primamljivim poklonom. Postoji pravilo i za posvete: ne sme biti duga, nečitka i nepristojna.

Septembar

Napišite pismo. Obnovite zaboravljeni ritual slanja pisama. Ovaj poklon ima sve čari čekanja, nadanja i iznenađenja. Dopisivanje ljudi traje od glinenih ploča do *E-maila* i oba načina imaju iste nedostatke: ne mogu se slagati u kutije od cipela i čuvati u dnu ormara. Pisma su prošla istorijsku fazu od poštanskih kočija do lasera. Ovaj poklon radi na principu zablude da onaj koji šalje pismo mora biti daleko od onog ko ga prima. Prava poklon-pisma su pisana iz blizine, a marka, pečat, poštansko sanduče i poštar su saučesnici u misiji „Vita jela zelen bor, molim brzi odgovor”. Najčuvenije pismo „na blizinu” napisao je Kipling kao dar sinu, pod naslovom „Bićeš čovek, sine moj”. Pismo kojim se odbija zakasneli poklon je čuveno Tatjanino pismo Onjeginu. Da bi pismo bilo poklon, između pošiljaoca i primaoca mora stajati nešto više od pošte. Pakovanje je kod ovog poklona najmanje važno, ali se plava koverta nikako ne preporučuje.

Oktobar

Kuvar. Ima ih raznih: Patin, Veliki, Kuvar u kojem je Voki Kostić „pojeo sebe”, pa specijalizovani kuvari za neiskusne domaćice ili matore neženje. Najbolji kuvari su pisani sopstvenim iskustvom. Ako se ona tek stiču, lepo se prepišu tuđa. Biće tu i klin-čorbe i embargo puslica i sličnih posnih đakonija za „đavo nikad ne spava” i kulinarskih raskoši samo tako. Od srca se poklanjaju lični kuvari svojeručno umrljani prezlom, ispisani savetima za vađenje fleka od vina. U njemu su dopuštene razne slobode u krštenju jela, kao, puding sa prelivom od jagorčevine nazvan umesto „Besni Rolando” - „Taština radost” ili omlet „Jutro u Bečićima”, ali nikako, nikako poslasticama davati imena onih kojima je poklon namenjen da bi se izbegli nesporazumi zbog kojih bi preseo i onom ko ga daruje i onom ko ga prima. Jedno od kuvarskih pravila - da se najveće tajne kuvarske prenose od uha do uha i od varjače do varjače i da ih nema u kuvarima - treba to i da ostanu.

Novembar

Nešto praktično. Ova vrsta poklona izaziva najviše muka i zahteva najveću obazrivost da bi se izbegle greške koje često mogu da budu fatalne. „Pogrešni” poklon je večna mrlja na savesti onom ko ga je dao, a onaj ko ga je dobio može, uz puno dobre volje da oprosti, ali ne i da zaboravi.

Za praktične poklone je više od njih samih važna taktika i strategija. U tipične pogrešne, a praktične poklone spadaju: češalj od slonove kosti za prijatelja sa frizurom „a la Jul Briner”, CD Ere Ojdanića fanovcu „*Love Huntersa*”, „*Metaxa*” sa sedam zvezdica lečenom alkoholičaru, papuče od svile broj 36 nekom ko ne skida zepe broj 40, knjiga Desanke Maksimović „Tražim pomilovanje” za godišnjicu braka. I šta ostaje? Dobri, stari, provereni pokloni kao: par toplih rukavica (svima treba), rosfraj otvarač za konzerve (uvek treba), komplet čaše za vodu (nikad dosta). Na prvi pogled bezazleni, praktični pokloni uvek kriju opasnost da se - vrate istom merom!

Decembar

Nešto. Tzv. pokloni „sve je dozvoljeno”. Nešto staro kao šešir iz bakine škrinje, nešto novo kao Diorova kravata, nešto jedva dočekano kao nova Barbika, nešto što se i ne sanja kao mali sivi hrčak, nešto neprimetno kao poljubac iza uha, nešto nezaboravno kao prosidba, nešto zauvek kao večni kalendar, nešto samo za jednu noć kao šampanjac. Novogodišnji pokloni se najduže čekaju i najduže pamte. Sa poklonima „sve je dozvoljeno” nema pravila osim jednog: moraju se uzvratiti još iste noći. Na kraju svih saveta, još jedan. Ne zaboravite na onog u koga imate najviše poverenja - Vašu banku.